

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.210/3
van 4 november 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 37, 40 en 43 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie en artikel 27, 28 en 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de voorbereiding bij adoptie’

Op 6 oktober 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 37, 40 en 43 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie en artikel 27, 28 en 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de voorbereiding bij adoptie’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 25 oktober 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Johan PUT en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 november 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt tot wijziging van twee besluiten van de Vlaamse Regering inzake adoptie.

De artikelen 1 tot 3 van het ontwerp strekken tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 ‘betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie’, meer bepaald wat betreft de subsidiëring van de op grond van dat besluit erkende adoptiediensten voor interlandelijke adoptie.

De artikelen 4 tot 6 van het ontwerp strekken tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 ‘betreffende de voorbereiding bij adoptie’, dat zowel van toepassing is op binnenlandse adopties als op interlandelijke adopties, meer bepaald wat betreft de erkenning van diensten voor maatschappelijk onderzoek en de subsidiëring ervan. Voortaan zou nog maar één dergelijke dienst worden erkend en gesubsidieerd. Artikel 7 van het ontwerp bevat een overgangsbepaling in dit verband.

3.1. De artikelen 1 tot 3 van het ontworpen besluit vinden rechtsgrond in artikel 19, tweede lid, van het decreet van 20 januari 2012 ‘houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen’. Luidens die bepaling stelt de Vlaamse Regering de nadere regelen vast voor de subsidiëring van de erkende adoptiediensten, die op grond van artikel 19, eerste lid, van dat decreet een jaarlijkse subsidie voor personeels- en werkingskosten en een jaarlijkse subsidie voor de dossierkosten ontvangen.

3.2. Het ontworpen artikel 27, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 (artikel 4 van het ontworpen besluit) houdt een parafrasering in van hetgeen is bepaald in artikel 11, §§ 1 en 3, eerste zin, van het decreet van 20 januari 2012, maar in plaats van gewag te maken van de erkenning van “diensten voor maatschappelijk onderzoek” zoals in artikel 11, § 1, van dat decreet, wordt voorzien in de erkenning van slechts één enkele dergelijke dienst.

In artikel 11, § 1, van het decreet van 20 januari 2012 wordt evenwel gewag gemaakt van de erkenning van “diensten voor maatschappelijk onderzoek”,¹ waaruit kan worden afgeleid dat verschillende diensten voor erkenning in aanmerking komen. Tijdens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 20 januari 2012 werd bovendien een amendement verworpen dat ertoe strekte om slechts één dienst voor maatschappelijk onderzoek te erkennen.² Krachtens de

¹ Zie ook artikel 11, §§ 4 en 5, van het decreet van 20 januari 2012.

² Verslag DILLEN, SCHRIJVERS en VOGELS, *Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1186/4, 14.

door de decreetgever opgezette regeling komen derhalve meerdere diensten voor maatschappelijk onderzoek voor erkenning in aanmerking, zodat geen beroep kan worden gedaan op de in artikel 11, § 5, van het decreet van 20 januari 2012 vervatte machtiging aan de Vlaamse Regering om de programmatie van die diensten op te stellen, om slechts één enkele dienst te erkennen. Het ontworpen artikel 27 van het besluit van 19 februari 2016 ontbeert derhalve rechtsgrond. De artikelen 5 tot 7 van het ontworpen besluit zijn, zelfs al is ervoor op zich rechtsgrond voorhanden, onlosmakelijk met het ontworpen artikel 27 verbonden, zodat het doelloos is ze afzonderlijk doorgang te laten vinden.

Indien men de artikelen 4 tot 7 van het ontworpen besluit wil uitvoeren, dient vooraf het decreet van 20 januari 2012 te worden aangepast. De genoemde artikelen dienen dan na de totstandkoming van het wijzigende decreet opnieuw te worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving. Thans worden enkel de artikelen 1 tot 3 (en 8³) van het ontwerp onderzocht. De hierna volgende opmerkingen met algemene draagwijdte zijn dan ook enkel op deze artikelen te betrekken.

VORMVEREISTEN

4. Gevraagd of over het ontwerp advies werd gevraagd van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid bedoeld in artikel 4, § 2, 2°, van het decreet van 7 december 2007 ‘houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers’, verklaarde de gemachtigde:

“Er werd geen advies gevraagd. Dit werd niet gevraagd aangezien het gaat om een wijziging van een BVR dat voortvloeit uit een decreet met parlementair initiatief. De opportuniteit en het belang werden beoordeeld door het parlement. De voorgestelde wijzigingen veranderen hieraan niets.”

In de genoemde decreetsbepaling wordt evenwel geen onderscheid gemaakt tussen besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van een decreet dat het gevolg is van een regeringsinitiatief en besluiten ter uitvoering van een decreet dat een gevolg is van een parlementair initiatief. Ook een besluit van de Vlaamse Regering waarbij uitvoering wordt gegeven aan een decreet dat het gevolg is van een voorstel van decreet, kan belangrijke beleidsopties inhouden die van strategisch belang kunnen worden geacht, waarover het advies van de betrokken strategische adviesraad vereist is.

Het staat derhalve aan de Vlaamse Regering te beoordelen⁴ of de artikelen van het ontwerp die thans doorgang kunnen vinden, van strategisch belang zijn. Mocht het advies van de genoemde strategische adviesraad worden ingewonnen en het vervullen van dit vormvereiste aanleiding zou geven tot wijzigingen aan het ontworpen besluit, dan dienen die wijzigingen nog om advies te worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving.

³ Dit artikel bevat de uitvoeringsbepaling.

⁴ De Vlaamse Regering beschikt bij deze beoordeling over een zekere appreciatieruimte, maar ze vermag het begrip “van strategisch belang” hierbij niet te miskennen.

5. De artikelen 1 tot 3 van het ontwerp betreffen de subsidiëring van de erkende adoptiediensten voor interlandelijke adoptie. Volgens de gemachtigde zijn de activiteiten van die diensten te beschouwen als niet-economische diensten van algemeen belang, zodat geen aanmelding bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is vereist. Het komt de Raad van State voor dat hiermee kan worden ingestemd. Een definitief uitsluitsel over deze kwestie kan evenwel enkel door de bevoegde Europese instanties worden gegeven.⁵

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. Zo het ontworpen besluit beperkt blijft tot de artikelen 1 tot 3 en 8 (dat dan artikel 4 wordt), dient in het eerste lid van de aanhef enkel te worden verwezen naar artikel 19, tweede lid, van het decreet van 20 januari 2012.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

---

⁵ Zie in dezelfde zin, wat betreft de erkende diensten voor binnenlandse adoptie, adv.RvS58.633/3 van 22 januari 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 'betreffende de bemiddeling, nazorg en inzage bij binnenlandse adoptie', opmerking 5.